

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Mladší školní období

Autor materiálu: Mgr. Zdeňka Stašková

Datum vytvoření: 27. 5. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Psychologie, 2.ročník

Sada: PS6

Číslo DUM: 06

Tematická oblast: Vývojová psychologie – školní věk až stáří

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 5. 6. 2013

Ověřující učitel: Mgr. Veronika Plecerová

Třída: ZLY 2

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

Výuková elektronická prezentace slouží jako názorná podpůrná pomůcka výkladu učitele. Prezentace seznamuje žáky s charakteristikou období, tělesným a pohybovým vývojem, poznávacími procesy, emocionálním vývojem a socializací v mladším školním věku. Prezentace výstižně a názorně doplňuje výklad učitele. Materiál obsahuje i zpětnou vazbu ověřující pochopení probírané látky na závěrečném snímku.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MLADŠÍ ŠKOLNÍ OBDOBÍ

Charakteristika období

- Od vstupu do školy do začátku tělesného a psychického dospívání (prepubescence)
- Tj. cca od 6 do 11 let (1. až 5.třída)
- Život dítěte je rozdělen mezi školní práci, hru a volnou zájmovou činnost
- Tzv. „období střízlivého realismu“
- Relativně klidné období pokud je dítě přiměřeně přizpůsobeno požadavkům školy, má přijatelný prospěch a nemá závažné zdravotní či rodinné problémy

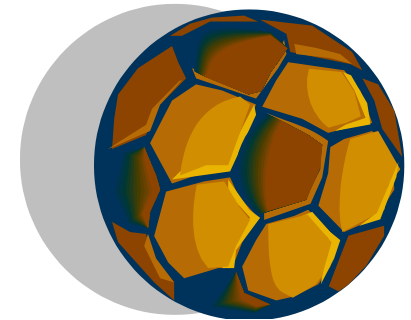
Tělesný a pohybový vývoj

- Zpomalení a rovnoměrnost růstu:
- o 4,5-5,5 cm/rok
- 2-3 kg/rok
- Mozek dosahuje hmotnosti dospělého
- Ukončuje se růst trvalého chrupu
- Kostra je měkká a plastická – snadno se deformuje při zatížení

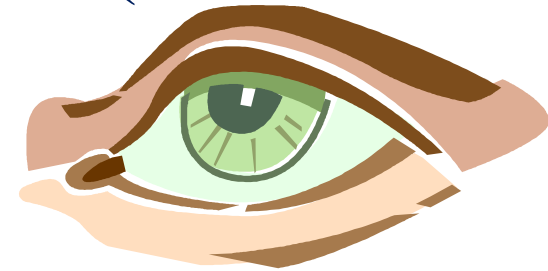
Tělesný a pohybový vývoj

- Roste víc velké a drobné svalstvo – potřeba pohybu
- Zvyšuje se pohybová vytrvalost, rychlost a přesnost zvl. pohybů rukou
- Zlepšuje se hrubá i jemná motorika
- Zpřesňuje se vizuomotorická koordinace
- Děti jsou hravé, z pohybu mají radost
- Důležitost vedení ke sportu – pohyb je vhodným uvolněním

Vývoj poznávacích procesů

- Zvyšuje se výrazně zraková ostrost (o 50% od 1.tř.) a citlivost na barvy
- Zlepšuje se sluchové čítí
- Rozvoj vnímání a všímavosti je podmíněn rozvojem pozorovacích schopností
- Rozvíjí se pozornost – zvýšená schopnost soustředění, stálosti, rozsahu a přenášení
- Rozvíjí se úmyslná paměť – od mechanické k logické

Vývoj poznávacích procesů

- Vývoj řeči – obohacení slovní zásoby, osvojení si psané řeči
- Rozvoj konkrétně názorného myšlení, vyvíjí se i schopnost usuzovat (pronášet soudy, vyvozovat názory...)

Emocionální vývoj a socializace

- Obohacování a prohlubování citů, delší trvání citového prožívání a lepší citové ovládnání (snáší již lépe např.hospitalizaci)
- Velký vliv rodiny:
 - pocit bezpečí
 - citová opora
 - společenské vlastnosti a postoje (přátelství, družnost, ochota pomáhat...)

Emocionální vývoj a socializace

- Vliv učitele a školního kolektivu
- Vstup do školy je výrazný mezník, vedle hry nové povinnosti – učení
- Respektují příkazy a zákazy dospělých, motivace odměna – trest
- Utváří se osobnost dítěte (zájmy – sport, pohybové hry, čtení, filmy, televize, PC, sběratelství...), rozdíl mezi chlapci a dívkami

Emocionální vývoj a socializace

- V dětské skupině se cvičí v **sociálních interakcích**
- rozvíjí se vedoucí a podřízená role
- utváří si obraz o sobě
- srovnává se s vrstevníky (prospěch...)
- nízké sebehodnocení neplní-li očekávání rodičů či učitelů nebo se nepřizpůsobí režimu školy (dys-, hyperaktivní či úzkostné děti apod. →PPP!)
- V tomto věku nejhůře snášejí rozvod rodičů

Emocionální vývoj a socializace

- Mezi 8 – 10 rokem ubývá kontaktů mezi chlapci a dívkami, vytváří se **vlastní identita** a to ještě před nástupem fyziologických změn pohlavního dospívání

Otázky k opakování

- Charakterizujte stručně mladší školní věk:
- Jaké hmotnosti dosahuje mozek dítěte v tomto období?
- Jakým směrem se vyvíjí myšlení, řeč, paměť a pozornost?
- V čem především tkví vliv rodiny na dítě?
- Jak ovlivňuje jedince učitel a škola v mladším školním věku?
- Proč je důležitý sport a tělesná aktivita pro děti v tomto období?
- Vysvětlete, jaký význam mají volnočasové aktivity pro rozvoj osobnosti v tomto období:

Děkuji za pozornost!

Seznam použité literatury a pramenů:

- ČECHOVÁ, V. MELLANOVÁ, A. KUČEROVÁ, H. *Psychologie a pedagogika II.* 1.vyd. Informatorium Praha: 2004. 160 s. ISBN 80-7333-028-8.
- KELNAROVÁ, J. MATĚJKOVÁ, E. *Psychologie 1.díl.* 1.vyd. Grada. Praha: 2010 162 s. ISBN 978-80-247-3270-1.
- LANGMEIER, J. LANGMEIER, M. KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie* 1.vyd. H&H Praha: 1998. 132 s. ISBN 80-86180-03-4.
- ČÍŽKOVÁ, J. a kol. *Přehled vývojové psychologie* dotisk 1.vyd. UP Olomouc: 2001. 175 s. ISBN 80-7067-953-0.
- Všechny obrázky použité v prezentaci jsou kliparty Microsoft Office on-line: <http://office.microsoft.com> .